

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**PRIJEDLOG ZAKLJUČKA O
UTVRĐIVANJU PRIJEDLOGA
DOPUNE ODLUKE O DONOŠENJU
MREŽE OSNOVNIH I SREDNJIH
ŠKOLA, UČENIČKIH DOMOVA I
PROGRAMA OBRAZOVANJA**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za prosvjetu,
kulturu, šport i tehničku kulturu
Osječko-baranjske županije*

Osijek, veljače 2015.

**PRIJEDLOG ZAKLJUČKA O
UTVRĐIVANJU PRIJEDLOGA
DOPUNE ODLUKE O DONOŠENJU
MREŽE OSNOVNIH I SREDNJIH
ŠKOLA, UČENIČKIH DOMOVA I
PROGRAMA OBRAZOVANJA**

I. UVOD

Člankom 10. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Narodne novine" broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 16/12., 86/12., 94/13. i 152/14.) propisano je da mrežu za svoje područje predlažu osnivači. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta na temelju prijedloga osnivača, a uz mišljenje Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala, izrađuje konačan prijedlog mreže za područje Republike Hrvatske. Mrežu za područje Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva donosi Vlada Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske donijela je na sjednici održanoj 2. lipnja 2011. godine Odluku o donošenju mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja ("Narodne novine" broj 70/11.).

Na području Osječko-baranjske županije ukupno ima 32 srednjoškolske ustanove od kojih su 2 samostalna učenička doma i 30 srednjih škola. Osječko-baranjska županija osnivač je 29 srednjoškolskih ustanova od kojih su 2 samostalna učenička doma i 27 srednjih škola. U sjedištu Županije, u Osijeku 16 je srednjih škola i 2 samostalna učenička doma (Srednjoškolski đučki dom Osijek i Učenički dom Hrvatskoga radiše Osijek), a 3 učenička doma djeluju u sastavu srednjih škola (Dom učenika u sastavu Trgovačke i komercijalne škole "Davor Milas", Osijek, Dom učenika u sastavu Ugostiteljsko-turističke škole Osijek i Dom učenika u sastavu Škole za osposobljavanje i obrazovanje "Vinko Bek" Osijek.). Po 3 srednje škole djeluju u Gradu Belom Manastiru i Gradu Đakovu, a po 1 srednja škola je u Gradu Donjem Miholjcu, Gradu Našicama, Gradu Valpovu te po 1 srednja škola u Općini Đurđenovac i na području Općine Erdut u Dalju.

Na području Osječko-baranjske županije djeluju i srednje škole drugih osnivača i to Gaudeamus, prva privatna srednja škola u Osijeku s pravom javnosti čiji osnivač su fizičke osobe, Isusovačka klasična gimnazija s pravom javnosti čiji je osnivač Provincijalat Hrvatske pokrajine Družbe Isusove i Prosvjetno-kulturni centar Mađara u Republici Hrvatskoj čiji je osnivač Vlada Republike Hrvatske.

U 2014./2015. školskoj godini od ukupno 13.393 učenika srednjih škola najviše ih se obrazuje u četverogodišnjim strukovnim školama i to 6.185 učenika, odnosno 46,17%, potom u gimnazijskim programima 3.795 učenika, odnosno 28,34%, u strukovnim školama koje obrazuju učenike u trogodišnjim obrazovnim programima ukupno je 2.965 učenika, odnosno 22,14%, a u umjetničkim školama obrazuje se 448 učenika, odnosno 3,35%.

U Osijeku kao sjedištu Županije, uglavnom su specijalizirane strukovne škole za pojedina zanimanja koje imaju potrebne prostorne i materijalne uvjete, a i kadrovski su dobro ekipirane te u cijelosti ispunjavaju uvjete za realizaciju kvalitetne nastave. U drugim mjestima Županije djeluju škole s brojnim programima kako bi na taj način zadovoljili interese roditelja i učenika na svom području.

II. INICIJATIVA GRADA BELIŠĆA

Grad Belišće uputio je Osječko-baranjskoj županiji dopisom od 27. rujna 2013. godine, KLASA: 600-01/11-02/01, URBROJ: 2158/02-2-13-66 inicijativu za izmjenu Mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Osječko-baranjske županije i to na način da se Mreža proširi osnivanjem Srednje strukovne škole u Belišću.

U inicijativi se između ostalog navodi da je odgoj i obrazovanje mladeži jedan od najvažnijih elemenata razvitka i cjelovitog funkcioniranja svake općine, grada, županije, kao i države u cjelini te da je kvalitetna radna snaga ishod stalnog ulaganja u pojedince putem obrazovanja odnosno razvijanja novih znanja, vještina i sposobnosti, a suradnja gospodarstva, obrazovanja i tržišta rada je preduvjet razvitka ljudskih potencijala te su to razlozi pokretanja inicijative za osnivanjem Srednje strukovne škole u Belišću. Nadalje, navodi se da Belišće njeguje dugu gospodarsku tradiciju koju želi nastaviti odgovarajući potrebama tržišta, a u suradnji lokalne zajednice, gospodarstvenika na području grada i obrazovnih ustanova.

U inicijativi se ističe da na području grada Belišća djeluju domaće i strane proizvodne tvrtke koje iskazuju potrebu za strukovna zanimanja koja su sada deficitarna (Duropack Belišće d.o.o., Harburg Freudenberger Belišće d.o.o., Leistriz turbinske komponente d.o.o., TEO-Belišće d.o.o. i dr.).

Grad Belišće predlaže osnivanje Srednje strukovne škole Belišće koja će obrazovati učenike u obrazovnim sektorima:

- strojarstvo, brodogradnja i metalurgija,
- poljoprivreda, prehrana i veterina,
- elektrotehnika i računalstvo,
- šumarstvo, prerada i obrada drva i
- graditeljstvo i geodezija.

Prijedlog Grada Belišća za osnivanje Srednje strukovne škole u Belišću ni u kojem slučaju ne znači "gašenje" Srednje škole Valpovo već, naprotiv, njihov je prijedlog da se u Srednjoj školi Valpovo učenici i dalje obrazuju u programu opće gimnazije te u obrazovnom sektoru ekonomija, trgovina i poslovna administracija, a da se ostali strukovni programi iz Srednje škole Valpovo, kao i novi strukovni programi ubuduće realiziraju u Belišću kada se osnuje Srednja strukovna škole Belišće.

Na taj način bili bi stvoreni i preduvjeti za oživotvorenje jednog od najbitnijih ciljeva unaprjeđenja cjelokupnog sustava obrazovanja u Republici Hrvatskoj u 21. stoljeću, a to je stvaranje preduvjeta za jednosmjensku nastavu.

Grad Belišće u svojoj inicijativi posebno naglašava činjenicu kako je od svih sedam gradova u Osječko-baranjskoj županiji to jedini grad koji nema srednju školu, a čije je ustrojavanje i djelovanje od iznimne važnosti za sveukupni razvoj svakog grada, kako u pogledu odgoja i obrazovanja, tako i u pogledu razvoja gospodarstva i cjelokupnog društvenog života na njegovom području.

Posebno treba istaknuti nepobitnu činjenicu kako bi se osnivanjem srednje škole i na području grada Belišća znatno unaprijedilo ostvarenje jedne od temeljnih odrednica kvalitetnog srednjoškolskog obrazovnog sustava, a to je bitno povećanje dostupnosti obrazovnih ustanova te vrste svim učenicima na području Osječko-baranjske županije, a što trenutno, bez postojanja srednje škole u Gradu Belišću, u postojećim uvjetima ipak nije zadovoljavajuće postignuto.

Ako se k tome doda i činjenica da u nekim gradovima Osječko-baranjske županije (ne računajući tu na Grad Osijek) postoje i djeluju već niz godina, ne samo jedna već i po tri srednje škole (npr. Grad Đakovo koji od Grada Belišća jest veći, ali i Grad Beli Manastir koji je po broju stanovnika manji od Grada Belišća), tada Grad Belišće u svojoj inicijativi za osnivanje Srednje strukovne škole na svom području vidi još snažnije uporište i opravdanje.

Jedan od posebno važnih argumenata koji Grad Belišće ističe u ovoj inicijativi jest i opće poznata činjenica kako je ovo Grad koji je od svog osnutka snažno industrijsko središte ne samo područja današnjeg Grada Belišća, već i područja cijele Valpovštine.

Grad Belišeće uputio je Osječko-baranjskoj županiji dopisom od 2. prosinca 2014. godine, KLASA: 600-01/14-02/01, URBROJ: 2158/02-2-14-8 dopunu podataka, a u svrhu prijedloga dopune Odluke o donošenju Mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja - proširivanja mreže osnivanjem Srednje strukovne škole Belišeće.

Kao jedan od najvažnijih argumenata u spomenutoj dopuni podataka Grad Belišeće, sukladno točki III. Odluke o donošenju mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja ("Narodne novine" broj 70/11.), ističe činjenicu bitno izmijenjenih okolnosti u pogledu potreba tržišta rada, a koja je najbolje vidljiva iz podataka kako je u Gospodarskoj zoni "Sjever" Grada Belišeća u posljednje tri godine broj tvrtki koji u njoj rade gotovo utrostručen, i to s 8 na 22 tvrtke raznovrsnih vrsta djelatnosti poslovanja, čime se značajno povećala potreba tržišta rada za određenim strukovnim zanimanjima.

U tim tvrtkama danas je zaposleno više od 1600 radnika, velikom većinom strukovnih zanimanja, a među svim tvrtkama po broju zaposlenih prednjače tvrtke Harburg-Freudenberger Belišeće d.o.o. sa 634 zaposlena, Duropack Belišeće d.o.o. sa 388 zaposlenih, TEO Belišeće d.o.o. sa 88 zaposlenih itd.

U dopuni inicijative za osnivanje Srednje strukovne škole u Belišeću, posebno se ističe i pisana potpora i tih, ali i drugih gospodarskih subjekata s područja grada Belišeća, kojima se podupire ova inicijativa Grada Belišeća, iskazujući potrebu za strukovna zanimanja u sektorima strojarstvo, brodogradnja i metalurgija, poljoprivreda, prehrana i veterina, elektrotehnika i računalstvo, šumarstvo, prerada i obrada drva, graditeljstvo i geodezija, kao i druga strukovna zanimanja.

Ovdje je posebno važno istaknuti i još jedan vrlo bitan argument za osnivanje Srednje strukovne škole u Belišeću, a to je i tradicija srednjeg obrtničkog školstva na području toga Grada koja je uspostavljena još prije 94 godine, točnije još 1920. godine kada je osnovana Šegrtska škola u Belišeću koja je školske 1920./1921. godine upisala prvu generaciju učenika i time osigurala tvrtki S.H. Gutmann kvalificiranu radnu snagu. Škola je kontinuirano djelovala 48 godina razvijajući i šireći svoje programe, kao što su: strojobravar, tokar, ljevač, limar, modelostolar, električar i drugi da bi kao Metalski centar 1968. godine ušla u sastav tada novoformiranog Srednjoškolskog centra u Valpovu.

U dopuni inicijative nadalje se ističe da su učenici školovani u obrtničkim školama u Belišeću bili oduvijek iznimno cijenjeni stručnjaci, a stvaranjem uvjeta za osnivanje Srednje strukovne škole u Belišeću nastaviti će se tradicija i iznjedrili nove generacije koje će svojim radom pridonijeti razvitku ne samo Grada Belišeća nego i njegove okolice.

Kao bitna činjenica u dopuni podataka navodi se i to da je od strane tvrtke Panturist d.d. dostavljeno pismo namjere za prijevoz putnika na relaciji Beli Manastir-Bizovac iz kojeg se vidi da se planira vrlo skoro (tijekom 2015. godine) uspostavljanje javnog linijskog prijevoza na relaciji Beli Manastir-Petlovac-Baranjsko Petrovo Selo-Belišeće-Valpovo-Ladimirevci-Bizovac i obrnuto. Na ovaj način učenicima s područja sjeverozapadnog dijela Baranje bit će omogućeno putovanje prema Belišeću i budućoj srednjoj školi, kao i znatno poboljšani dosadašnji uvjeti prijevoza na relaciji Bizovac-Ladimirevci-Valpovo-Belišeće.

A kao još jedan argument promišljenog i racionalnog pristupa realizaciji inicijative osnivanja Srednje škole u Belišeću, kao važan prilog stvaranju svih potrebnih preduvjeta, u spomenutoj dopuni podataka ističe se da je Odlukom Gradskog vijeća Grada Belišeća, KLASA: 340-01/14-01/02, URBROJ: 2158/02-1-14-16 od 17. srpnja 2014. godine uspostavljen i lokalni linijski prijevoz putnika ("gradski prijevoz") na području grada Belišeća uključujući mjesta: Belišeće, Bistrinci, Bocanjevci, Gorica Valpovačka, Kitišanci, Vinogradi, Tiborjanci, Veliškovci i Gat. Time je uspostavljena svakodnevna autobusna povezanost mjesta Belišeće sa svim prigradskim naseljima s područja grada Belišeća. Grad Belišeće je, uz to, u svom proračunu izdvojio i sredstva za financiranje besplatnog prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola koji ostvaruju pravo na besplatan prijevoz tim lokalnim linijskim prijevozom na području grada Belišeća, a od ranije sufinancira i prijevoz srednjoškolaca i studenata koji putuju u Osijek i druge gradove u Županiji.

III. ANALIZA STANJA POVODOM INICIJATIVE GRADA BELIŠĆA

1. Razvoj Belišća i tradicija školstva u Belišću

Belišće je nastalo 1884. godine kao naselje za radnike u drvnoprerađivačkoj industriji. Od samog osnutka Belišća odgoj i obrazovanje imaju važnu ulogu u životu mjesta. Prva ustanova za obrazovanje bila je školska učionica iz 1886. godine, a 1890. godine podiže se i zgrada pučke škole (današnji Centar mladih). Prva osnovna škola na području današnjeg grada Belišća je izgrađena 1842. godine u Veliškovcima.

Stručno školstvo u Slavoniji i Baranji pojavilo se u drugoj polovini 19. stoljeća i razvoj je usko povezan s razvojem privrede na pojedinom području. Obrtni zakon iz 1884. godine određivao je odnose u školovanju šegрта i osnivanju šegrtskih škola. Zanimljivo je da je Obrtni zakon donesen iste godine kada započinje razvoj Belišća, a te je godine započeo s radom i prvi pogon za preradu drva.

Kasnije se otvara i tvornica za proizvodnju parketa, tanina i drvno-destilacijskih proizvoda i bačava, a potom i tvornica poluceluloze, papira i ambalaža od valovitog kartona. Istodobno s razvojem mjesta, jača i industrijski uspon Belišća. Industrijski razvoj zahtijevao je i stručnu radnu snagu. Polazeći od toga, osnovana je Šegrtska škola u Belišću 1920. godine. Školu je financirala tvrtka S.H. Gutmann kako bi osigurala kvalificiranu radnu snagu u svojim pogonima. Školska godina 1920./1921. označava početak naprednog školskog šegrtskog pokreta. Škola je mijenjala naziv tako da je školske godine 1929./1930. postala Zanatsko-trgovačka škola da bi već sljedeće 1930./1931. školske godine postala Zanatsko-industrijska škola. Nakon 1945. godine započinje novo razdoblje u razvoju školstva u Belišću. Osnovana je Muška obrtna škola, a polaznici su osposobljavani za zanimanja strojobravar, električar, kovinotokar, ličilac, kao i za zanimanja elektrotehničar i stolar. Od 1947. godine u Belišću djeluje Škola za učenike u privredi i taj naziv zadržava 10 godina. Uz školu je postojao i dom učenika u privredi, a praktičnu nastavu učenici su obavljali u pogonima DIP-a Belišće i kod privatnih obrtnika, ovisno o zanimanjima za koja su se školovali. U 10 godina, koliko je djelovala škola pod ovim nazivom školovanje je završilo 1199 učenika koji su osposobljeni za zanimanja bravar, tokar, ljevač, kovač, limar, mehaničar, bakro-kovač, modelstolar, električar, elektroinstalater. Razvoj obrtničkog školstva nastavlja se 1957. godine ustrojem Industrijske škole metalškog smjera koja nastavlja rad Škole učenika u privredi. Uz redovno školovanje za proizvodna zanimanja škola je organizirala i tečajeve za stjecanje kvalifikacija i visokih kvalifikacija metalske struke. Metalški školski centar osnovan je 1961./1962. školske godine pri kojem su djelovale:

- Metaloprerađivačka škola s praktičnom obukom,
- Škola za visoko kvalificirane radnike metalske struke i
- Škola za kvalificirane radnike papirne struke.

U Metaloprerađivačkoj školi s praktičnom obukom školovali su se redovni učenici, a u drugim školama polaznici su upisani uz rad. Metalški školski centar u Belišću djelovao je do 1968. godine, a u tom razdoblju različite oblike obrazovanja polazilo je 913 učenika. Stručna zvanja u metalskoj struci steklo je 207 učenika. Najviše ih se školovalo za zanimanje strojobravar (138), kovinotokar (62) i električar (7).

Od 1968. godine Metalški školski centar Belišće ušao je u sastav novoosnovanog Srednjoškolskog centra u Valpovu.

Srednja škola Valpovo pravni je sljednik Srednjoškolskog centra Valpovo.

2. Podaci o Srednjoj školi Valpovo

Srednja škola Valpovo djelatnost srednjeg obrazovanja realizira u objektu u Valpovu, u zgradi izgrađenoj prije 44 godine, obnovljenoj i dograđenoj 1992. godine. Uz školu je 1999. godine izgrađena i otvorena športska dvorana. U školi je 10 učionica opće namjene, 15 specijaliziranih učionica i

kabineta biologije, povijesti, strojarstva, matematike, geografije, jezika, kemije, fizike, elektrotehnike, umjetnosti, vjeronauka uz napomenu da ima 2 specijalizirane učionice za matematiku i 4 za jezike te tri informatičke učionice. Osim tih prostora tu je i knjižnica, zbornica, prostori za stručno-razvojnu službu, tajništvo i računovodstvo, arhiva, učenička kuhinja s blagovaonicom te drugi prateći sadržaji.

Prema podacima na početku 2014./2015. školske godine u Srednjoj školi Valpovo ukupno je upisano 711 učenika u 31 razrednom odjelu. U školi se učenici obrazuju u programu gimnazije te u obrazovnim sektorima poljoprivreda, prehrana i veterina, elektrotehnika i računalstvo, ekonomija, poslovna administracija i trgovina te strojarstvo, brodogradnja i metalurgija, a stručnu praksu učenici obavljaju u radionici u Belišću. Od ukupno 711 učenika ove školske godine 472 učenika obrazuje se u programu opće gimnazije te u obrazovnom sektoru ekonomija, trgovina i poslovna administracija, a 239 učenika u obrazovnim sektorima strojarstvo, brodogradnja i metalurgija, poljoprivreda, prehrana i veterina i elektrotehnika i računalstvo. Škola ima odobrenje za obrazovanje u sektoru šumarstvo, prerada i obrada drva, ali ove školske godine ne realizira se niti jedan program u tom sektoru.

Ove školske godine u Srednjoj školi Valpovo provode se sljedeći programi:

- opća gimnazija,
- program za zanimanje ekonomist,
- eksperimentalni kurikulum za ekonomiste,
- komercijalist,
- eksperimentalni kurikulum za komercijaliste,
- elektrotehničar,
- poljoprivredni tehničar-fitofarmaceut,
- prodavač,
- eksperimentalni kurikulum za prodavače,
- strojobravar-JMO,
- tokar-JMO,
- strojobravar-industrijski,
- tokar-industrijski,
- CNC-operater,
- monter i obrađivač rezanjem i deformacijom.

Za realizaciju praktične nastave Srednja škola Valpovo koristi prostore Radionice u Belišću. Praktičnu nastavu u Radionici u Belišću u ovoj školskoj godini pohađaju učenici strojarskih zanimanja iz 5 razrednih odjela (strojobravari, tokari, CNC operateri) s ukupno 81 učenikom. Praktična nastava izvodi se prema nastavnim planovima i programima 2 dana tjedno, osim 1. CNC operatera koji praktičnu nastavu imaju 1 dan tjedno te učenici zanimanja elektrotehničar (28 učenika) svaki drugi tjedan po 4 sata. Praktičnu nastavu izvodi 9 stručnih učitelja. Ukupna površina zgrade školske radionice iznosi cca 1500 m². Zgrada je građena na 2 etaže s ukupno 11 prostorija u kojima se može izvoditi nastava. Trenutno se za potrebe praktične nastave koristi donja etaža zgrade, te jedna učionica na katu, što iznosi manje od polovine zgrade. Za potrebe praktične nastave koristi se radionica strojne obrade, površine 150 m² te tri radionice ručne obrade, površine 90m², 35 m² i 70 m². Osim navedenih prostora koji se koriste za nastavu, ostali prostori su 2 kabineta za nastavnike, učionica opće namjene i prateći prostori, a izvan uporabe je kovačnica površine 35 m², učionica ručne obrade 250 m² i prostorija opće namjene 60 m².

3. Pravno utemeljenje

Člankom 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisano je pojmovno određenje mreže školskih ustanova, sadržaj mreže, postupak planiranja i donošenja mreže škola i programa odnosno elementi za izradu, donošenje i izmjenu mreže škola i programa.

Člankom 10. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisano je da mrežu za svoje područje predlažu osnivači. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta na temelju prijedloga osnivača, a uz mišljenje Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala izrađuje konačan prijedlog mreže za područje Republike Hrvatske. Mrežu za područje Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske donijela je na sjednici održanoj 2. lipnja 2011. godine Odluku o donošenju mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja ("Narodne novine" broj 70/11.).

Djelatnost strukovnog obrazovanja, kao dijela srednjoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj uređena je i Zakonom o strukovnom obrazovanju („Narodne novine“ broj 30/09.). Ciljevi strukovnog obrazovanja su omogućiti polaznicima stjecanje temeljnih i strukovnih kompetencija za dobivanje kvalifikacija potrebnih tržištu rada, za daljnje obrazovanje te cjeloživotno učenje, a u funkciji osobnog razvoja te gospodarskog i općeg razvoja društva, osigurati međunarodnu usporedivost stečenih strukovnih kvalifikacija i osigurati razvoj otvorenih kurikuluma. Procesom poučavanja u strukovnim školama nastoji se povezati teorija i praksa na način da učenici teoretsko znanje primijene praktičnim radom u radionicama ili obavljanjem prakse kod drugih pravnih ili fizičkih osoba. Na taj način učenici razvijaju specifične vještine potrebne na tržištu rada te stječu uvjete za uključivanje u svijet rada.

Člankom 90. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisano je da se školska ustanova osniva aktom o osnivanju sukladno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i sukladno Zakonu o ustanovama. Osnivači srednje škole mogu biti Republika Hrvatska, jedinica područne (regionalne) samouprave i druga pravna ili fizička osoba.

Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja ("Narodne novine" broj 63/08.) donio je Hrvatski sabor 16. svibnja 2008. godine, a 2010. godine osnovni tekst je izmijenjen i dopunjen na sjednici Hrvatskog sabora 21. srpnja 2010. godine ("Narodne novine" broj 90/10.)

Člankom 3. Državnog pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja propisano je da srednja škola optimalne veličine ima 16 do 20 razrednih odjela, odnosno 400 do 500 učenika, no matična srednja škola može se ustrojiti i s najmanje 8 razrednih odjela i 150 učenika.

Analizirajući podatke o broju učenika u srednjim školama koji realiziraju redovite programe, a čiji je osnivač Osječko-baranjska županija možemo konstatirati da neke srednje škole imaju i manje od 150 učenika. To su Srednja škola Dalj (65) i Srednja škola Josipa Kozarca Đurđenovac (66),

Polazeći od navedenog, a uzevši u obzir činjenicu da je u Srednjoj školi Valpovo trenutno upisano 711 učenika od čega se 239 obrazuje u obrazovnim sektorima koji se odnose na strukovna zanimanja te da je Grad Belišće iskazao interes i za zanimanja u obrazovnom sektoru graditeljstvo i geodezija može se očekivati i upis većeg broja učenika u Srednju strukovnu školu Belišća cca 300 učenika koji broj je zadovoljavajući s obzirom na odredbu Državnog pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

Iz svega gore navedenog inicijativa Grada Belišća za osnivanje Srednje strukovne škole smatra se sasvim opravdanom, u skladu kako s Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, tako i s postojećim stanjem ustroja i djelovanja srednjoškolskih ustanova kojima je osnivač Osječko-baranjska županija.

Ovome posebno treba dodati i činjenicu da na području grada Belišća postoji lokacija predviđena i prostornim planovima Grada Belišća namijenjena toj svrsi, a na kojoj izgradnja Srednje strukovne škole ne bi nužno zahtijevala izgradnju i nove nastavno-športske dvorane već bi se sasvim jednostavno mogli koristiti kapaciteti već postojeće nastavno-športske dvorane u Belišću.

U ovoj fazi radi se o dopuni Mreže srednjih škola i učeničkih domova na način da se u Odluci o donošenju Mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja u prilogu 2. u točki II. pod nazivom Područja na kojima se srednja škola može osnovati iza tablice pod točkom XI. doda tekst koji glasi:

"XIV. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Redni broj škole	Naziv škole naziv obrazovnog sektora
1.	SREDNJA STRUKOVNA ŠKOLA BELIŠĆE
	<i>Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija</i>
	<i>Poljoprivreda, prehrana i veterina</i>
	<i>Elektrotehnika i računalstvo</i>
	<i>Šumarstvo, prerada i obrada drva</i>
	<i>Graditeljstvo i geodezija</i>

Kasnije će se poduzeti aktivnosti radi osnivanja škole i stvaranja prostornih uvjeta za rad škole za što će se sredstva nastojati osigurati i putem europskih fondova.

Ukoliko se prihvati dopuna Mreže srednjih škola i učeničkih domova na području Osječko-baranjske županije na sjednici Skupštine Osječko-baranjske županije materijal se dostavlja Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta na daljnje postupanje.

Sukladno odredbi članka 90. stavak 4. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, prije osnivanja školske ustanove zatražit će se prethodno pozitivno mišljenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta o opravdanosti osnivanja školske ustanove.

Nakon što resorno Ministarstvo ocijeni opravdanost osnivanja školske ustanove može se pristupiti izradi, odnosno donošenju akta o osnivanju ustanove. Ocjenu sukladnosti akta o osnivanju školske ustanove donosi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Naglašavamo da djelatnici Srednje škole Valpovo nastavljaju i dalje s radom u toj školi, a tek ako se ispune sve pretpostavke da se mreža dopuni, te potom da se da pozitivno mišljenje za osnivanje škole u Belišću i stvore prostorni uvjeti za rad škole u Belišću dio djelatnika nastaviti će s radom u Belišću.

4. Belišće danas

Belišće je jedan od sedam gradova Osječko-baranjske županije koji obuhvaća površinu od 68,75 km². Geoprometni položaj odlikuje važan cestovni pravac od Osijeka prema Virovitici, a treba istaknuti i položaj grada Belišća na rijeci Dravi, uz sve prednosti koje proistječu iz takvog smještaja. Područje Belišća nalazi se na županijskoj razvojnoj osovini koju čini sjeverni i podravski pravac razvoja Osijek-Valpovo-Belišće-Donji Miholjac. Najznačajniji planirani zahvat u cestovnom prometu Županije je izgradnja autoceste u koridoru Vc, koja prolazi petnaestak kilometara istočno od Belišća. Važan je i položaj Belišća kao grada na Dravi. Željeznicom je Belišće preko Bizovca povezano na longitudinalni željeznički pravac Osijek-Zagreb, a mostom preko Drave, koji je izgrađen 2001. godine, povezan je s Baranjom i susjednom Republikom Mađarskom. Belišću najbliža zračna luka nalazi se u Klisi nedaleko Osijeka.

Grad Belišće prema popisu stanovništva iz 2011. godine ima 10.825 stanovnika. U sjedištu Grada je 6.518 stanovnika, a ostalo stanovništvo živi u 8 naselja koja ulaze u sastav Grada Belišća.

Danas u Belišću djeluje Duropack Belišće d.o.o. koji je najveći hrvatski proizvođač ambalažnog papira i ambalaže valovitog kartona i jedan od vodećih u jugoistočnom dijelu Europe, a više od polovine svoje proizvodnje izvozi na svjetsko tržište. Nadalje, u Belišću djeluje i tvrtka Harburg-Freudenberger Belišće d.o.o. koja proizvodi CNC strojeve i preše za proizvodnju automobilskih guma, a u gospodarskim zonama djeluju i TEO-Belišće d.o.o., Leistriz turbinske komponente Belišće d.o.o., Anamil d.o.o., Fochista d.o.o., Bilić-Erić Security, Vukovaršped, Baždar d.o.o., M & D, Auto elektro mehanika, Namotaj, obrt Dado, Krep d.o.o., Belkom i Intereuropa i dr. Gradska tvrtka Kombel d.o.o. nositelj je komunalnih djelatnosti, a novoosnovana je i gradska tvrtka Hidrobel d.o.o. za vodne usluge.

Uz tradicionalnu okrenutost velikim tvrtkama unatrag nekoliko godina obrt, malo i srednje poduzetništvo dobivaju puni zamah. U gradu je niz infrastrukturnih objekata, kulturnih i sportskih udruga.

Od samog osnutka Belišća odgoj i obrazovanje imaju važnu ulogu u životu mjesta. Prva ustanova za obrazovanje bila je školska učionica iz 1886. godine, a 1890. godine podiže se i zgrada pučke škole (današnji Centar mladih). Prva osnovna škola na području današnjeg Grada Belišća je izgrađena 1842. godine u Veliškovcima.

Danas u Belišću djeluje Osnovna škola Ivana Kukuljevića Belišće koja u svom sastavu ima i dvije područne škole u Veliškovcima i Vinogradcima. Osnovnu školu Ivana Kukuljevića Belišće ove školske godine pohađa 808 učenika u 42 razredna odjela. U matičnoj školi u Belišću je 627 učenika u 31 razrednom odjelu, 14 učenika u 2 posebna razredna odjela, u Područnoj školi Veliškovci je 158 učenika u 8 razrednih odjela, a u Područnoj školi Vinogradci ima 9 učenika u 1 razrednom odjelu. U Bocanjevcima, mjestu koje teritorijalno pripada Gradu Belišću je također Područna škola koja ima 27 učenika u 3 razredna odjela, ali ta škola je u sastavu Osnovne škole Matije Petra Katančića Valpovo.

U Belišću je i Dječji vrtić Maslačak koji je počeo s radom 1942. godine. Danas je to suvremena ustanova koju pohađa oko 200 djece o kojima brine 20 odgojiteljica, a objedinjuje vrtiće u Belišću, Bizovcu i Petrijevcima. Razvijen je bogat kulturni život. Prvi postav Muzeja otvoren je 1975. godine, a novi prošireni postav 1980. godine. Prikazuje početke razvoja industrije u Belišću te razvoj naselja i život u njemu. Muzej je specifičan po tematici i sadržaju te nema sličnosti s drugim muzejima u Slavoniji. Gradska knjižnica i čitaonica ima vrlo dugu tradiciju i trenutačno broji 35500 knjiga i nalazi se u suvremeno opremljenom prostoru.

Glazbena i dramska amaterska djelatnost Belišća datira od 1888. godine i preteča je današnjeg Amaterskog kazališta. Tradicionalno se održavaju Rombergove glazbene večeri, Memorijal Dragutina Merca-Nunoša i Ivana Nikolnikova-Vanje te glazbeni program u spomen na maestra Antuna Lulića. U Belišću se njeguje zbarsko pjevanje kroz nekoliko pjevačkih zborova. Najuspješnije je Crkveno pjevačko društvo MIR koje je u 25 godina djelovanja ostvarilo izuzetne uspjehe, posebice osvajanjem zlatnih plaketa na državnim natjecanjima. Likovnu scenu obogaćuje udruga likovnih amatera Bel-art, a pjesnici djeluju u Književnoj udruzi Vers Belišće.

Belišće je i grad velikih sportskih rezultata, a najznačajnije rezultate postigao je zlatni kanuist Matija Ljubek. U Gradu je izgrađena nastavno-sportska dvorana za 800 posjetitelja te pruža mogućnosti za daljnji razvoj sporta.

Učenici iz Belišća i drugih mjesta koja su u sastavu Grada Belišća imaju mogućnost pohađanja nastave u drugim srednjim školama izvan Belišća ovisno o iskazanom interesu za pojedino zanimanje, no svakako moraju koristiti prijevoz da bi došli do škole.

IV. RAZLOZI ZA PRIHVAĆANJE INICIJATIVE

Obrazovanje je jedna od najvažnijih karika u lancu suvremene strategije rasta i razvitka gospodarskih aktivnosti. Sustav srednjoškolskog i visokog obrazovanja dužan je pratiti i uskladiti se s ekonomskim, demografskim, društvenim i drugim promjenama koje se ubrzano razvijaju u našem okruženju. Dugoročni razvoj Republike Hrvatske te svih njenih županija ovisi gotovo isključivo o kvaliteti ljudskih potencijala. Ulaganje u ljudske potencijale, njihovo stručno usavršavanje jedan je od imperativa uspješnog poslovanja. Sustav strukovnog obrazovanja ključan je u akumuliranju ljudskog kapitala kao preduvjeta postizanja ekonomskog rasta, kvalitetnijeg zapošljavanja i socijalnih ciljeva. Kontinuirano strukovno obrazovanje treba pružiti mogućnost stjecanja kompetencija važnih za daljnji profesionalni razvitak pojedinca, ali i porast znanja i inovativnosti društva.

Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisano je da mreža školskih ustanova obuhvaća sve ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na području za koje se mreža utvrđuje, sa svim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje, određen je sadržaj mreže, način njena ustrojavanja, postupak planiranja i donošenja mreže škola i programa, odnosno elementi za izradu, donošenje i izmjenu mreže škola i programa.

Upisno područje s kojeg se učenici upisuju u srednju školu je Republika Hrvatska. Mreža škola ustrojava se na način da zadovoljava iskazane potrebe tržišta rada, mora odgovarati zahtjevima dostupnosti i racionalnog ustroja upisnih područja, odnosno školskih ustanova i programa odgoja i obrazovanja te ispunjavati uvjete i mjerila propisane državnim pedagoškim standardima. Racionalni ustroj podrazumijeva optimalnu iskoristivost postojećih školskih prostornih, materijalnih i kadrovskih kapaciteta dok dostupnost kod srednjih škola podrazumijeva mogućnost srednjeg odgoja i obrazovanja korištenjem svakodnevnog prijevoza ili smještajem u učeničkom domu.

Mreža se može izmijeniti na temelju izmijenjenih okolnosti koje predstavljaju elemente za izradu mreže kao što su naseljenost područja na kojemu djeluju školske ustanove, broj djece i demografska projekcija, geografski položaj, udaljenost školskih ustanova i potrebe tržišta rada.

Temeljem članka 10. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisano je da mrežu za svoje područje predlažu osnivači. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta na temelju prijedloga osnivača, a uz mišljenje Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala, izrađuje konačan prijedlog mreže za područje Republike Hrvatske. Mrežu za područje Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva donosi Vlada Republike Hrvatske.

U optimalne srednje škole ubrajaju se one škole koje imaju od 400 do 500 učenika, ali se sukladno Državnom pedagoškom standardu srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja matične srednje škole mogu osnovati i s minimalno 150 učenika.

Na području Osječko-baranjske županije trenutno je 9 srednjih škola čiji je osnivač Osječko-baranjska županija koje imaju ukupan broj učenika manji od optimalnog minimuma od 400 učenika. To su Druga srednja škola Beli Manastir (369), Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek (363), Škola primijenjene umjetnosti i dizajna (352), Obrtnička škola Osijek (347), Prva srednja škola Beli Manastir (332), Gimnazija Beli Manastir (161), Srednja škola Josipa Kozarca Đurđenovac (66), Srednja škola Dalj (65) te Škola za osposobljavanje i obrazovanje "Vinko Bek" Osijek (5). Manji broj od optimalnog imaju i škole drugih osnivača i to Isusovačka klasična gimnazija s pravom javnosti (248), Gaudeamus (81) i Prosvjetno-kulturni centar Mađara u Republici Hrvatskoj (41).

Osječko-baranjska županija, kao osnivač srednjih škola, nastoji ulaganjem u izgradnju novih objekata, dogradnjom postojećih objekata, te kontinuiranim ulaganjem u tekuće i investicijsko održavanje školskih objekata stvarati što kvalitetnije uvjete za rad skrbeći o ravnomjernom razvoju svih srednjoškolskih ustanova na području Županije.

U nastojanju stvaranja što optimalnijih uvjeta za rad srednjih škola predlaže se prihvaćanje inicijative Grada Belišća.

Dopunom Mreže srednjih škola Osječko-baranjske županije stvorit će se uvjeti za uvrštavanje Srednje škole Valpovo u optimalne škole jer će umjesto 711 učenika koliko ima sada, ubuduće Srednja škola Valpovo imati 472 učenika. Optimizacija mreže jedan je od ciljeva koji se želi postići u sustavu obrazovanja što će u konačnici pridonijeti i kvalitetnijem odgojno-obrazovnom radu. Stvaranjem pretpostavki za rad Srednje škole u Belišću rasteretit će se Srednja škola u Valpovu što će omogućiti smanjenje broja učenika u Valpovu za 239 učenika i stvaranje uvjeta za jednosmjenski rad. Uvjerena smo i da će rad s manjim brojem učenika pridonijeti postizanju kvalitete u odgojno-obrazovnom smislu.

Uvrštavanje nove Srednje škole u Belišću u Mrežu srednjih škola i učeničkih domova zasigurno će pridonijeti poboljšanju kvalitete obrazovanja za učenike iz Belišća odnosno mjesta koja gravitiraju Belišću i podizanju pedagoškog standarda.

Učenicima iz Belišća stvorit će se kvalitetniji uvjeti za srednjoškolsko obrazovanje jer će nova srednja škola biti u Belišću čime će učenicima biti omogućeno dostupnije srednjoškolsko obrazovanje jer neće morati putovati, a uvjerenja smo i da će učenici iz naselja jugozapadnog dijela Baranje iskazati interes za pohađanje ove škole s obzirom na obrazovne programe koji će se u školi provoditi te imajući u vidu prometnu povezanost Belišća i Baranje mostom preko Drave. Time će se omogućiti veća mogućnost odabira srednje škole kako učenicima iz Belišća, tako i iz svih susjednih jedinica lokalne samouprave. Ovdje je važno naglasiti da je Grad Belišće poduzeo aktivnosti kako bi prometna povezanost s prigradskim naseljima na području Grada Belišća bila što bolja, pristupačnija svim stanovnicima i dostupnija učenicima koji koriste prijevoz kako bi došli do škole te je već uspostavljen linijski prijevoz kojim su povezana mjesta Belišće, Bistrinci, Bocanjevci, Gorica Valpovačka, Kitišanci, Vinogradci, Tiborjanci, Veliškovci i Gat, a i dalje se poduzimaju aktivnosti kako bi se povezo jugozapadni dio Baranje s Belišćem, odnosno uspostavila linija Beli Manastir-Bizovac.

Nova srednja škola u Belišću u skladu s inicijativom Grada Belišća realizirat će obrazovne programe u obrazovnim sektorima:

- strojarstvo, brodogradnja i metalurgija,
- poljoprivreda, prehrana i veterina,
- elektrotehnika i računalstvo,
- šumarstvo, prerada i obrada drva i
- graditeljstvo i geodezija.

S obzirom na povijest Belišća kao industrijskog središta i na njegov sadašnji gospodarski razvoj nova srednja škola u Belišću realizirat će programe za potrebe gospodarstva, a prvenstveno će biti orijentirana na trogodišnje strukovne programe koji su deficitarni i za koje poduzetničke tvrtke iskazuju zanimanje. Inicijativu Grada Belišća za proširivanje mreže osnivanjem Srednje strukovne škole u Belišću podržale su broje gospodarske tvrtke, od kojih navodimo sljedeće:

- Kombel d.o.o. za komunalne djelatnosti Belišće,
- Hidrobela d.o.o. za vodne usluge,
- Duropack Belišće d.o.o.,
- K.M.D. servis d.o.o.,
- Harburg-Freudenberger Belišće d.o.o.,
- Limarija Šimić d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge,
- TEO-Belišće d.o.o.,
- Dado obrt i
- Anamil d.o.o.

U potporama tvrtke navode da su iznimno zadovoljne dosadašnjom suradnjom s drugim tvrtkama, institucijama te predstavnicima lokalne vlasti u Belišću. Nadalje, ističu da su im u interesu daljnjeg jačanja i razvitka te planiranja budućeg rada i djelovanja potrebni stručni kadrovi, posebice strukovnog profila koji će svojim znanjem, stručnošću i kreativnošću pridonijeti boljitku i gospodarskom razvoju Belišća te iskazuju interes da se u Belišću osnuje srednja škola. Povezanost obrazovnog sustava s tržištem rada jedan je od ciljeva koji jamči gospodarski razvoj lokalne zajednice, ali i napredak društva u cjelini.

Kako bi se omogućilo visokokvalitetno učenje temeljeno na kompetencijama važno je imati adekvatnu opremu i materijale koji omogućuju učenicima da steknu praksu potrebnu za razvoj vještina nužnih na suvremenom tržištu rada, da prate suvremena postignuća i tehnološki napredak. Važno je poboljšanje učinkovitosti kao puta za zapošljavanje i kontinuirana edukacija mladih ljudi, a radi postizanja toga cilja nužna je suradnja dionika u strukovnom obrazovanju. Primjer Belišća i suradnje lokalne zajednice s gospodarstvenicima jamči bolje sutra za razvoj školstva i gospodarstva.

Cilj je stvoriti mrežu obrazovnih ustanova koje će biti prepoznatljive u svojoj sredini i širem okruženju po mreži programa koje realiziraju i specijalizirane za pojedina strukovna područja kako bi učenici postizali što bolje i kvalitetnije rezultate težeći izvrsnosti.

Uspoređujući mrežu srednjih škola u pojedinim sredinama u Republici Hrvatskoj može se konstatirati da 53 jedinice lokalne samouprave koje su manje od Belišća imaju srednju školu i to 41 grad i 12 općina.

Polazeći od inicijative Grada Belišća i iznesenih navoda, a uvažavajući potrebu njegovih stanovnika za srednjom školom te imajući u vidu gospodarsku razvijenost i potrebu za strukovnim zanimanjima te činjenicu da se radi o jedinom gradu u Osječko-baranjskoj županiji koji nema srednju školu, a u cilju zadovoljenja javnih potreba stanovništva i daljnjeg razvoja Belišća predlaže se Skupštini Osječko-baranjske županije donošenje akta koji glasi:

Temeljem članka 10. stavak 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Narodne novine" broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 16/12., 86/12., 94/13. i 152/14.), članka 16. stavak 2. i članka 30. točka 24. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09., 16/09. i 2/13.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na _____ sjednici _____ 2015. godine

ZAKLJUČAK

o utvrđivanju Prijedloga dopune Odluke o donošenju Mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja

I.

Utvrđuje se Prijedlog dopune Odluke o donošenju Mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja ("Narodne novine" broj 70/11.) na način da se u prilogu 2. u točki II. pod nazivom *Područja na kojima se srednja škola može osnovati* iza tablice pod točkom XI. doda tekst koji glasi:

"XIV. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Redni broj škole	Naziv škole naziv obrazovnog sektora
1.	SREDNJA STRUKOVNA ŠKOLA BELIŠĆE
	<i>Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija</i>
	<i>Poljoprivreda, prehrana i veterina</i>
	<i>Elektrotehnika i računalstvo</i>
	<i>Šumarstvo, prerada i obrada drva</i>
	<i>Graditeljstvo i geodezija</i>

II.

Ovaj Zaključak dostavlja se Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta na daljnje postupanje.

III.

Nakon donošenja Odluke o dopuni Odluke o donošenju Mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja nastaviti će se aktivnosti radi osnivanja Srednje strukovne škole Belišće.

IV.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa:
Urbroj:

Predsjednik
Antun Kapraljević